

sed — uniwersalny edytor strumieniowy

sed to edytor strumieniowy (*stream editor*) zawarty w systemach uniksowych, służący do przetwarzania plików tekstowych. Jego funkcjonalność można docenić już po kilku pierwszych minutach użytkowania.

Podstawowa komenda wykorzystywana w większości zastosowań to `s` (od *substitution*).

```
sed 's/day/night/' < oldfile > newfile
echo "Sunday" | sed 's/day/night/'
→Sunnight
```

Można wyróżnić cztery składniki powyższego użycia komendy `s`: nazwa komendy (`s`), separator (`/`), regularne wyrażenie dla wzorca (`day`), ciąg zastępujący (`night`).

Separator `/` nie zawsze jest najwygodniejszy, dlatego można wykorzystać też inne znaki:

```
sed 's\/usr\/local\/bin\/common\/bin\/'
sed 's_/usr/local/bin_/common/bin_'
sed 's:/usr/local/bin:/common/bin:/'
sed 's /usr/local/bin /common/bin ' (tak, spacja też działa)
```

Sed przetwarza wejście linia po linii. Domyślnie (bez dodatkowych opcji) zamienia pierwsze wystąpienie wzorca na ciąg zastępujący. Jeśli w pliku `tekst.in` znajduje się:

```
one two three, one two three
four three two one
one hundred
```

To instrukcja `sed 's/one/ONE/' < tekst.in` wydrukuje

```
ONE two three, one two three
four three two ONE
ONE hundred
```

Użycie znaku `&` w ciągu zastępującym odpowiada ciągowi dopasowanemu do wzorca:

```
echo "abc 123" | sed 's/[0-9]*/& &/'
→" abc 123"
echo "abc 123" | sed 's/[0-9][0-9]*/& &/'
→"abc 123 123"
echo "abc 123" | sed 's/[0-9]+/& &/'
→"abc 123 123"
```

Proszę zwrócić uwagę, że wyrażenie regularne w powyższych poleceniach jest dopasowywane do najwcześniejszego miejsca w tekście, a spośród dopasowań zaczynających się w tym samym miejscu wybierany jest najdłuższy tekst pasujący do wzorca.

Czy `sed` może się zapętlić zastępując wzorzec dwoma wystąpieniami wzorca, później czterema, itd.? Nie. `Sed` wyszukuje wzorców w liniach tekstu na wejściu. Gdy już dokona podstawienia zmodyfikowana linia drukowana jest na wyjściu i nie jest dalej przetwarzana. Zatem `echo "a" | sed 's/a/aa/'` wydrukuje dwie literki `a`.

Użycie `\1` we wzorcu lub w ciągu zastępującym odpowiada ciągowi dopasowanemu w bloku wzorca wyznaczonym przez `\(...\)` (lub `(...)` przy opcji `-r`):

```
echo "rower gruszka" | sed -r 's/([a-z]+) ([a-z]+)/\2 \1/'
→"gruszka rower"
echo "abc 123 123 def" | sed 's/\([123]*\) \1/\1/'
→"abc123 123 def"
echo "abc 123 123 def" | sed 's/\([123]\+\) \1/\1/'
→"abc 123 def"
```

Flaga `g` powoduje zastąpienie wszystkich wystąpień wzorca w linii ciągiem zastępującym:

```
echo "abc 123" | sed -r 's/[^ ]+/(&)/'
→"(abc) 123"
echo "abc 123" | sed -r 's/[^ ]+/(&)/g'
→"(abc) (123)"
```

Flaga liczbowa `k` powoduje zastąpienie `k`-tego dopasowania wzorca ciągiem zastępującym.

```
echo "abcdef" | sed 's./&:/4'
→"abcd:ef"
```

Domyślnie `sed` drukuje każdą linię. Jeśli wykonywane jest zastąpienie, nowa linia jest drukowana zamiast starej. Gdy użyjemy opcji `-n` domyślne drukowanie będzie wyłączone.

Flaga `p` — drukowanie linii zawierających dopasowanie do wzorca.

```
sed -n 's/[żż]/Z/gp'
```

Flaga `w` — zapisanie do podanego pliku linii zawierających dopasowanie do wzorca.

```
sed -n 's/^[0-9]*[02468]$/&/w even' < file
```

Flaga `_I_` — ignoruje wielkość liter przy dopasowywaniu.

```
echo "ABC" | sed 's/aBc/#/I'
```

Flagi można łączyć:

```
sed -n 's/a/A/2pw /tmp/file' < old > new
```

Opcja `-e`, czyli wiele komend w jednym sedzie:

```
sed 's/BEGIN/begin/' < old | sed 's/END/end/' > new  
sed -e 's/BEGIN/begin/' -e 's/END/end/' < old > new
```

Dłuższe polecenia nad którymi pracujemy warto zapisywać jako skrypty:

```
#!/bin/bash  
sed '  
s/a/A/g  
s/e/E/g  
s/i/I/g  
s/o/O/g  
s/u/U/g'
```

Zawężenie polecenia do pojedynczej linii, czy przedziału linii, czy też linii pasujących do podanego wzorca:

```
sed '3 s/[0-9][0-9]*//' < old > new  
sed '/^#/ s/[0-9][0-9]*//'  
sed '/^g/s/g/s/g'  
sed '/^g/ s_g_s_g'  
sed '1,100 s/A/a/'  
sed '101,$ s/A/a/'  
sed '1,/start/ s/#.*//'  
sed '/start/,/stop/ s/#.*//'
```

Omówmy ostatnią komendę. Zawężenie `/start/,/stop/` działa w następujący sposób: (1) `sed` szuka pierwszej linii zawierającej słowo ciąg liter `start`; (2) począwszy od tej linii (włącznie) komenda jest wykonywana aż do linii zawierającej ciąg liter `stop` (z wyłączeniem tej linii).

Komenda `d` kasuje linię odpowiadającą zawężeniu:

```
sed '11,$ d' <file  
sed '/^#/ d'  
sed 's/^#.*//'  
sed -e 's/#.*//' -e 's/[ ^I]*$//' -e '/^$/ d'
```

Komenda `p` — drukowanie:

```
sed -n '1,10 p'  
sed -n '/match/ p'
```

Symbol `!` odwraca podane zawężenie:

```
sed -n '/match/ !p'
```

Komenda `q` przerywa działanie programu:

```
sed '11 q'
```

Grupowanie przy pomocy nawiasów klamrowych pozwala zagnieżdżać zawężenia:

```
#!/bin/bash
# This script removes #-type comments
# between 'begin' and 'end' words.
sed -n '
1,100 {
/begin/,/end/ {
    s/#.*//
    s/[ ^I]*$//
    /^$/ d
    p
}
}'
```

```
#!/bin/bash
sed '
/begin/,/end/ {
    /begin/ !{ /end/ !{
        s/old/new/
    }}
}'
```

Komendy `a`, `i` oraz `c`:

```
#!/bin/bash
sed '
/WORD/ {
i\Add this line before
a\Add this line after
c\Change the line to this one
}'
```

```
#!/bin/bash
sed '
/WORD/ a\
Add this line\
This line\
And this line'
```

Komenda = drukuje numer bieżącej linii:

```
sed -n '/PATTERN/ =' <file  
sed -n '$=' <file  
sed -n '/begin/,/end/ ='
```

Pattern buffer to bufor w którym `sed` trzyma tekst, w którym wyszukuje wzorca. Domyślny przepływ danych to powtórzenia następującego cyklu. `sed` rozpoczyna wczytując pierwszą linię z wejścia do *pattern buffer*. Wtedy:

- (i) Aplikacja kolejnych komend do bieżącej zawartości *pattern buffer*; Uwaga: komendy zazwyczaj zmieniają *pattern buffer* (np. komenda `s`);
- (ii) Po aplikacji ostatniej komendy drukowanie bieżącej zawartości *pattern buffer* na wyjście (drukowanie można wyłączyć opcją `-n`);
- (iii) Opróżnienie *pattern buffer* i wczytanie kolejnej linii z wejścia do *pattern buffer*.

Komendy `n`, `N`, `d`, `D`, `p` i `P`:

Komenda `n` drukuje *pattern buffer* na wyjściu (chyba, że opcja `-n` użyta), opróżnia *pattern buffer* i wczytuje do *pattern buffer* nową linię z wejścia. Komenda `N` nie drukuje *pattern buffer*, nie opróżnia *pattern space*. Czyta ona kolejną linię z wejścia i dokleja ją do aktualnego *pattern buffer* poprzedzając ją znakiem `\n`.

Komenda `d` opróżnia *pattern buffer*, czyta nową linię z wejścia, wkłada tę linię do *pattern buffer* i przerywa wykonywanie obecnej sekwencji komend zaczynając obrabianie nowej linii od pierwszej w kolejności komendy. Taki przeskok nazywamy rozpoczęciem nowego cyklu. Komenda `D` usuwa z *pattern buffer* pierwszą linię (to jest ciąg znaków do pierwszego `\n`), nie wczytuje nowej linii do *pattern buffer* i rozpoczyna nowy cykl.

Komenda `p` drukuje cały *pattern buffer*. Komenda `P` drukuje pierwszą linię *pattern buffer*. Te komendy nie zmieniają zawartości *pattern buffer*.

Przykład: do każdej linii kończącej się znakiem `#` dokleja następną linię (ale do tej kolejnej nic nie jest doklejane):

```
#!/bin/bash  
sed '  
# look for a "#" at the end of the line  
/#$/ {  
# Found one - now read in the next line  
N  
# delete the "#" and the new line character,  
s/#\n//  
'
```

Przykład: kasuje wszystko pomiędzy ONE i TWO pojawiających się odpowiednio po sobie

w tej samej lub sąsiadujących liniach. Pytanie na zrozumienie: czy semantyka skryptu zmieni się jeśli zamiast komendy D napiszemy d?

```
#!/bin/bash
sed '
/ONE/ {
# append the next line
N
# look for "ONE" followed by "TWO"
/ONE.*TWO/ {
# delete everything between
s/ONE.*TWO/ONE TWO/
# print
P
# then delete the first line
D
}
}'
```

Przykład: doklejenie do początku każdej linii jej numeru:

```
#!/bin/bash
sed '=' file | \
sed '{
N
s/\n/ /
}'
```

Poza pattern space `sed` ma jeszcze jedno miejsce w którym możemy zapamiętać i edytować linie przeczytane z wejścia, mianowicie *hold buffer*. Jest pięć komend obsługujących hold buffer: `x`, `h`, `H`, `g` oraz `G`.

Komenda `x` zamienia wartości pattern buffer i hold buffer. Jaki jest zatem efekt polecenia `sed 'x'`? Komenda `h` kopiuje pattern buffer do hold buffer. Komenda `H` dokleja pattern buffer do końca hold buffer poprzedzając go znakiem `\n`. Komenda `g` kopiuje hold buffer do pattern buffer. Komenda `G` dokleja hold buffer do końca pattern buffer poprzedzając go znakiem `\n`.

A teraz czas na bardziej rozbudowany i sensowny przykład. Oto implementacja `grep`, który poza linią z dopasowaniem drukuje również jej kontekst, czyli linię poprzednią i linię następną. Niestety, jeśli ta implementacja przeocza niektóre wystąpienia ...

```
#!/bin/bash
```

```
# if there is only one argument, exit

case $# in
1) ;;
*) echo "Usage: $0 pattern"; exit ;;
esac;

# I hope the argument doesn't contain a /

sed -n '
'/$1/' !{
# put the non-matching line in the hold buffer
h
}
'/$1/' {
# found a line that matches
# add the next line to the pattern space
N
# exchange the previous line with the
# 2 in pattern space
x
# now add the two lines back
G
# and print it.
p
# add the three hyphens as a marker
a\
---
# remove first 2 lines
s/.*\n.*\n\(.*)$/\1/
# and place in the hold buffer for next time
h
}'
```

I na koniec dwie komendy sterujące `sed`. Komenda `b` przeskakuje do miejsca wskazanego przez podaną etykietę. Jeśli po komendzie `b` nie ma żadnej etykiety przeskakujemy do końca cyklu. Komenda `t` przeskakuje do podanej etykiety jeśli ostatnio wykonane podstawienie zmodyfikowało `pattern buffer`.

Przykład: jeśli paragraf zawiera szukaną frazę to drukujemy cały paragraf. Paragrafy oddzielone są pustymi liniami. Pierwszy skrypt bez użycia komendy `b`, drugi z użyciem `b`. Dlaczego drugi skrypt jest lepszy?

```
#!/bin/bash
```

```
sed -n '  
/^$/ !{  
  H  
}  
/^$/ {  
  x  
  /'$1'/ p  
}  
$ {  
  x  
  /'$1'/ p  
}'
```

```
#!/bin/bash  
sed -n '  
# if an empty line, check the paragraph  
/^$/ b para  
# else add it to the hold buffer  
H  
# at end of file, check paragraph  
$ b para  
# now branch to end of script  
b  
# this is where a paragraph is checked for the pattern  
:para  
# return the entire paragraph  
# into the pattern space  
x  
# look for the pattern, if there - print  
/'$1'/ p  
,
```

Przykład użycie komendy `t`: z podanego tekstu usuń nawiasy (i) występujące w podanej kolejności i przedzielone co najwyżej białymi znakami.

```
sed 's/([ ^I]*)//g'
```

A co jeśli chcemy wykonywać to czyszczenie tak długo dopóki nie będzie takich nawiasów (czyli dla ciągu ((())) wynikowy ciąg jest pusty)?

```
#!/bin/bash  
sed '  
:again
```


Środowisko programisty

Zestaw 4
Semestr zimowy 2015/2016
Kraków, 22-23 października 2015

```
s/([ ^I]*)//  
t again  
,
```